

Remissyttrande över SOU 2025:22 – Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet

De regionägda verksamheterna Skåne Care AB (Region Skåne) och Sahlgrenska International Care (Västra Götalandsregionen) lämnar härmed följande gemensamma yttrande över SOU 2025:22. Vi ser med oro på att vårdexport riskerar att begränsas på ett sätt som kan motverka Sveriges exportintressen inom global hälsa, innovation och strategisk internationalisering.

1. Samverkan, export och samhällsnytta i svensk hälso- och sjukvård

Samarbetet mellan offentlig hälso- och sjukvård och det privata näringslivet är en bärande del av Sveriges vård- och life science-system. Offentliga aktörer – som regionbolag – har en viktig roll att öppna dörrar på nya marknader, vilket skapar förutsättningar för privata aktörer att utveckla sina affärer. Denna samverkan bidrar till gemensam tillväxt, snarare än konkurrens.

Exporten av den svenska vårdmodellen skapar betydande samhällsnytta: intäkter till offentlig sektor, ökad kompetens och innovation genom internationellt utbyte, samt starkare internationella relationer genom "medicinsk diplomati". Offentligt ägda vårdexportörer spelar alltså en nyckelroll genom att kombinera svensk kvalitet med legitimitet, transparens och samhällsansvar.

2. Vårdexport bör undantas från den nya lagen

Vårdexport är en verksamhet med särskild betydelse för Sverige. Genom export av kunskap, systemlösningar och utbildning bidrar Sverige till global hälsa och stärker samtidigt sin egen vård och näringslivsutveckling. Offentliga aktörer är ofta avgörande för att möta efterfrågan från utländska uppdragsgivare, särskilt när dessa söker helhetslösningar.

Vi rekommenderar därför att vårdexport undantas från lagen om offentlig säljverksamhet. Ett undantag skulle säkerställa långsiktiga förutsättningar för svensk vårdexport i samverkan.

3. Tre centrala risker i förslaget för vårdexportens fortsatta utveckling

A. Hämmande sanktionsregler

Höga avgifter och lång preskriptionstid skapar osäkerhet för offentliga ägare. I stället för att stimulera export och innovation kan det leda till försiktighet och uteblivna satsningar – trots tydlig samhällsnytta.

B. Lagen hämmar en strategisk exportsektor

Förslaget saknar anpassning för internationell verksamhet och riskerar att bromsa vårdexporten – trots att den är en prioriterad framtidsbransch för Sverige. Se exempelvis Sveriges utrikeshandelsstrategi.

C. Hot mot samverkansmodeller

Vårdexport bygger på nära samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi. Förslaget riskerar att underminera dessa ekosystem och bromsa utveckling.

2025-06-23

Hanna Axelsson
Chef Sahlgrenska International Care
Sahlgrenska Universitetssjukhuset

2025-06-23

Mikael Rosén
CEO Skåne Care